

ДО
НАУЧНОТО ЖУРИ ЗА
ХАБИЛИТАЦИОННИЯ ТРУД НА
ГЕОРГИ МИТОВ
УТВЪРДЕНО СЪС ЗАПОВЕД НА РЕКТОРА НА
СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д. ю. н. Борис Владимиров Велчев

за хабилитационния труд на доц. Георги Митов

на тема „**Наказателни дела от частен характер**“

за избор на научната длъжност „професор“

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.6 Право

Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Юридически факултет,

Катедра „Наказателноправни науки“

1. Данни за кандидата.

Доц. д.ю.н. Георги Митов е роден през 1963 година. През 1988 година той завършва Юридическия факултет а Софийския университет, където през 2010 година става и доктор по право. През 2016 г. придобива и научната степен „доктор по право“.

Доц. Митов преподава наказателно-процесуално право и наказателно-изпълнително право в Софийския и във Великотърновския университети от 1995 година. Преподавал е в Академията на МВР, в Нов български университет

и в Националния институт за правосъдие. Чел е курсове и по международен наказателен процес и по международна правна помощ по наказателни дела.

Доц. Митов има и значителен експертен и управленски опит. Той е бил зам. председател на Комисията за помилване при президента и член на Правния съвет на президента до 2012 г. Участвал е в редица проекти, конференции и работни групи, посветени на проблеми на наказателно-процесуалното и наказателно-изпълнителното право. Доц. Митов е бил научен секретар на секция "Правни науки" към Съюза на учените в България, на чийто Управителен съвет е член и в момента. Той е член на редакционната колегия и научен секретар на сп. „Съвременно право“ и член на редколегията на сп. „Де юре“.

Доц. Митов е ръководител на катедрата „Наказателно правни науки“ в Юридическия факултет на Великотърновския университет „Св.св. Кирил и Методий“, заместник-декан на Юридическия факултет на Великотърновския университет и заместник-декан на Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Доц. Митов е издал 6 монографии (2 – в съавторство) и над 50 статии в български и чуждестранни специализирани издания в областта на наказателния процес и наказателно-изпълнително право.

2. Данни за процедурата.

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, брой 83 от 17 октомври 2017 г.

Научното жури е назначено със Заповед № РД 38-712/ 23.11.2017 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

Няма допуснати нарушения в процедурата.

3. Данни за хабилитационния труд.

Представеният от доц. д.ю.н. Георги Митов комплект от материали е в пълно съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на

научни степени и заемане на научни длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“.

Трудът е с обем от 288 страници и структурно е разделен на увод, три глави и заключение.

Първата глава е посветена на наказателното преследване за престъпленията от частен характер. Разгледана е историята и съдържанието на частното начало в наказателния процес. Анализирани са частното обвинение и насрещното такова, както и ролята на прокурора в производството по дела от частен характер.

Втората глава разглежда въпросите, свързани с частния тъжител – възникването и процесуалното му положение. Внимание е отделено на съдействието, което той може да получи от органите на МВР, на основанията за прекратяване на производството по дела от частен характер и на разноските по тези дела.

В третата глава детайлно е анализирано производството по тези дела във всички инстанции, привеждането на присъдата в изпълнение и възобновяването на наказателни дела от частен характер.

В отклонение от стандартите, заключението не съдържа обобщение на научните приноси на автора и неговите предложения *de lege ferenda*.

В конкретния случай, това решение на автора е оправдано. Направените от него многобройни предложения за промени в законодателството са удачно представени на систематичното им място в изложението. Именно там е тяхното място. Самоцелното им повтаряне в заключението би било изкуствено.

4. Научни приноси

Доцент Георги Митов е дългогодишен изследовател на наказателно-процесуалното право. Той има утвърден стил на опитен учен. Този стил се проявява и поредната му монография, която е предмет на рецензиране в тази процедура. Трудът е написан на достъпен език, което разширява кръга на потенциалните читатели и със студентите по право. Същевременно, без да

изключва достъпността, стилът на доц. Митов е безкомпромисно научен.

Първият принос на автора е в неговия подход за цялостно осветляване на всички проблеми, свързани с наказателните дела от частен характер. На основата на задълбочени исторически проучвания, отлично познаване на научната литература и богатата практика на съдилищата, авторът не пренебрегва нито един правен проблем, относим към тези дела. В този смисъл, монографията му е пример за всестранно изследване на научен проблем. В това, както и в многобройните предложения за промени в законодателството, се състои основното практическо значение на труда на доц. Митов.

Трудът съдържа множество теоретични приноси. Без претенцията за изчерпателност бих искал да посоча някои от тях. Тук могат да се отнесат разграничението между диспозитивността и частното начало в наказателния процес /с. 22-23/ и анализът на съотношението между частно и официално начало /с. 24-25/. Изводът на автора за това, че частното начало е самостоятелен институт на процеса, но не и самостоятелен принцип в наказателното производство /с. 28/ и самото определение на частното начало /с.29/ развиват наказателно-процесуалната теория. Същото важи за анализа на реторсията /като материалноправен институт/ в наказателния процес /с. 48-50/ и отношението ѝ към правилата за определяне на наказанието и към вътрешното убеждение на съда /с. 54-55/.

Теоретичните приноси на автора едва ли биха били толкова убедителни, ако от цялото изложение не си личеше изключително дълбокото му познание на материалното наказателно право.

Разбира се, няма критерий, който би могъл докрай да различи приносите от теоретичен и от практически характер. Всяко от предложенията *de lege ferrenda* е задълбочено обосновано от теоретична гледна точка.

Повечето приноси са коректно посочени от самия автор в представената от него справка. В допълнение към тях ще си позволя да открия и някои допълнителни научни приноса, преди всичко насочени към съдебната практика и законодателя.

Тук бих искал да посоча идеята за насрещната тъжба /с.63/, анализът на

връзката между реторсия и насрещна тъжба /с.64-65/, както и съдържанието на насрещната тъжба /с.66-67/ и предложението нов чл. 275а НПК /с.68/.

Заслужава подкрепа позицията на автора за необходимостта от отпадането на изискването за изключителност на случая по чл. 49, ал. 1 НПК /с.88/, както и предложената от него нова редакция на чл. 49 НПК /с.98/. Убедително е защитена позицията на автора за отмяната на чл. 50 НПК и създаването *de lege ferenda* на чл. 243а НПК /с.102-103/, както и за отмяната на чл. 393, ал. 3 НПК /с.105/.

Приносна е идеята за общата тъжба на няколко пострадали /с.109/ и присъединяването към чужда тъжба /с.111/. Същото важи за момента от който трябва да тече срока за подаване на тъжба – момента на узнаване на извършителя /с.130/. Бих искал да открия предложението на автора за възможност частния тъжител да възрази срещу направената от съда правна квалификация на деянието /с.202-203/, както и да споделя извода му за приложимост на съкратеното съдебно следствие по дела от частен характер /с.215/. Трябва да бъдат отбелязани и предложението му за разяснения на възможността от помирение /с.221/, новата разпоредба на чл. 287а НПК, предложена от автора за искането на пострадалия за осъждане за престъпление, което се преследва по тъжба /с.247/, предложението частният тъжител да може да иска възобновяване на наказателното производство /с.285/, както и новата разпоредба на чл. 335а НПК.

Изложеното дотук не означава, че не може да се търсят приносни моменти и в другите предложения на автора за промяна в законодателството. Всички те имат безспорен приносен характер и биха усъвършенствали наказателно-процесуалното законодателство, ако бъдат приети. Позволих си да посоча само някои примери за особено добре защитени предложения *de lege ferenda*, защото пълното възпроизвеждане на всички нови идеи на автора ми се стори излишно.

Научни приноси има и в другите публикации, представени за участие в конкурса. Едната от тях е посветена на обжалването и протестирането на разпореждането на съдията – докладчик и определението на

първоинстанционния съд за връщане на делото на прокурора /сборник доклади на Софийския университет “Наказателното законодателство – традиции и перспективи“, 2016г./ . На сходна тема е публикацията, издадена от университета в Белгород, която се отнася до въззивния контрол върху първоинстанционния съдебен акт при връщането на делото на прокурора /“Право и государство в современном мире: состояние, проблемы, тенденции развития“, 2016 г./.

Другите публикации са свързани с темата на хабилитационния труд и се отнасят до срока на подаване на тъжбата /публикувана в сборник на софийския университет „Научни четения в памет на Венелин Ганев и Никола Долапчиев“, С. 2017 г., процесуалните проблеми, свързани с реторсията, /сп. De Jure, 2017 г./, встъпването на прокурора в наказателното производство за престъпления от частен характер /сборник на Софийския университет „Правни норми и правни принципи“, 2017 г./ и на частното начало в наказателния процес /сборник, издаден от Великотърновския университет „Приложение на конституционните принципи в публичното и частното право“, 2017 г./ . Част от тях са инкорпорирани в предложения за рецензия труд.

Всички посочени статии са написани с присъщата за доц. Митов прецизност, научна добросъвестност и подчертано търсене и постигане на научни приноси. Те оформят неговия облик като учен на изключително високо професионално ниво.

5. Заключение

Хабилитационният труд „Наказателни дела от частен характер“ съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни и научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката. Той отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Хабилитационният труд

показва, че Георги Митов притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения в своята научна област, като демонстрира качества и умения за научни изследвания, довели до значими научни и практически приноси. Той има продължителна и успешна преподавателска кариера. Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за представения хабилитационен труд и предлагам на почитаемото научно жури да препоръча назначаването на доц. д.ю.н. Георги Митов на научната длъжност „професор“.

.....2018 г.

гр. София

проф. д.ю.н. Борис Велчев